POLITIET

ÅPEN

Nasjonal retningslinje for

Politiets rolle i det rusforebyggende arbeidet

Dokumenteier:		Versjon:
Politidirektøren		1.0
Dokumentforvalter:	**Arkivreferanse:**	**Godkjent dato:**
Avdelingsdirektør, Politifagavdelingen, Politidirektoratet	23/223957	14.12.2023

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets rolle i rusforebyggende arbeid		1.0	Åpen
Dokumenteier	**Dokumentforvalter**	**Godkjent dato**	**Arkivreferanse**
Politidirektøren	Avdelingsdirektør, Politifagavdelingen, Politidirektoratet	14.12.2023	23/223957

Innhold

1. Innledning 3

1.1. Bakgrunn og formål 3

1.2. Avgrensning mot innsats i straffesakssporet 3

2. Overordnede prinsipper 4

2.1. Overordnede rettslige rammer 4

2.2. Grunnprinsippene for myndighetsutøvelse rettet mot enkeltpersoner ("inngripen") 5

3. Informasjonsarbeid 5

4. Barn og unge 6

4.1. Nasjonale retningslinjer for politiets møter med barn 6

4.2. Handling ved bekymring for barns rusbruk 7

4.3. Særskilte problemstillinger 8

5. Tilstedeværelse og oppsøkende virksomhet 8

6. Trafikksikkerhet 9

7. Forebygging gjennom forvaltning 9

8. Tverretatlig samarbeid 10

8.1. Kommune – politisamarbeid 10

8.2. Politiråd 10

8.3. SLT 10

8.4. Samarbeid mellom politi, kommune og utelivsbransje 11

9. Øvrige tema 11

9.1. Bruk av rusmiddeltesting 11

9.2. Rådgivende enhet for russaker i kommunene 11

10. Dokumentrevisjon 12

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets rolle i rusforebyggende arbeid		1.0	Åpen
Dokumenteier	**Dokumentforvalter**	**Godkjent dato**	**Arkivreferanse**
Politidirektøren	Avdelingsdirektør, Politifagavdelingen, Politidirektoratet	14.12.2023	23/223957

1. Innledning

1.1. Bakgrunn og formål

Ansvaret for rusforebygging tilligger flere sektorer og det er en rekke aktører som har en rolle og et ansvar på feltet. Politiets rolle i må sees i sammenheng med innsatsen fra øvrige aktører på feltet. Det er derfor viktig med etablering av tverretatlige samarbeidsstrukturer og gode rutiner for samarbeid og samhandling mellom etater og aktører.

Politiet møter utfordringer knyttet til rusmidler i forbindelse med en rekke av våre oppgaver, bl.a. ordenstjeneste, forebygging, etterforsking, trafikksikkerhetsarbeid, forvaltningsoppgaver (f.eks. førerkort og våpen) og grense- og utlendingskontroll.

Mye kriminalitet og mange uønskede hendelser, herunder ulykker, skjer i ruspåvirket tilstand. Rusforebyggende arbeid har derfor en knytning til forebygging av kriminalitet og andre uønskede hendelser.

Politiet har en særskilt oppgave knyttet til å redusere tilgjengeligheten av illegale rusmidler. Illegale rusmidler er i tillegg kilde til profitt for kriminelle miljøer og aktører. Det er derfor viktig at politiet håndhever straffebud som rammer tilvirkning, innførsel, utførsel, erverv, oppbevaring, sending eller overdragelse av illegale rusmidler.

Formålet med dette dokumentet er å:

- Presisere politiets rolle og ansvar i det rusforebyggende arbeidet
- Tydeliggjøre rutiner for samarbeid og samhandling
- Trygge den enkelte medarbeider i tjenesteutøvelsen

1.2. Avgrensning mot innsats i straffesakssporet

Politiet arbeider både i det forebyggende sporet og i straffesakssporet. Det er viktig å sikre at arbeidet skjer innenfor de til enhver tid gjeldende rettslige rammer, og at politiet er svært bevisst på hvilket spor det arbeides etter.

Strafferettslig forfølgning kan også ha en forebyggende effekt, men virkemidlene er av straffeprosessuell eller strafferettslig art. Det må være høy bevissthet rundt hvilke virkemidler det er adgang til å bruke i det forebyggende sporet.

Det er Riksadvokaten som har det overordnede fagansvaret for etterforskning og straffesaksbehandlingen. Riksadvokaten har i rundskriv om etterforskning av 22. desember 1999 gitt en nærmere avklaring av etterforskingsbegrepet, særlig av hensyn til klare ansvarslinjer og hvilket regelsett som kommer til anvendelse.[1]

[1] Riksadvokaten, rundskriv av 22. desember 1999 (RA-1999-3). https://www.riksadvokaten.no/document/etterforskning/

Det er viktig å ha høy bevissthet om grensen mot etterforsking. Det sentrale her er formålet som ligger til grunn for virksomheten:

> *Er siktemålet å avklare om straffbart forhold finner eller har funnet sted, og i tilfelle hvor, når og hvem som er ansvarlig, er virksomheten å anse som etterforsking. Også annen virksomhet med formål å klarlegge omstendigheter av betydning for å treffe påtaleavgjørelse eller for sakens behandling i retten inngår i etterforskingen.*[2]

Riksadvokaten har i skriv av 9. april 2021 gitt føringer knyttet til påtalemyndighetens legalitetskontroll med tvangsmiddelbruk – relevant etterforskningsformål og forholdsmessighet – særlig om ransaking i narkotikasaker.[3]

Høyesterett avsa 8. april 2022 tre dommer som omhandler rusavhengiges oppbevaring av narkotika til eget bruk (HR-2022-731-A, HR-2022-732-A og HR-2022-733-A). Høyesterett uttalte at *rusavhengiges* erverv, besittelse og oppbevaring av inntil fem gram heroin, amfetamin eller kokain til eget bruk heretter i alminnelighet skal føre til straffutmålingsfrafall. Det samme gjelder selve bruken av stoffene.

Riksadvokaten har i brev av 13. mai 2022 gitt retningslinjer om behandling av saker som gjelder *rusavhengiges* bruk av narkotika samt erverv, besittelse eller oppbevaring av narkotika til egen bruk.[4] I vedlegg til Riksadvokatens brev er det gitt en vurdering av rusavhengighet som juridisk begrep.[5]

Disse skrivene omhandler i all hovedsak om bruk av narkotika samt erverv, besittelse eller oppbevaring av narkotika til egen bruk.

Riksadvokatens føringer er ikke ment å endre praksis knyttet til politiets øvrige innsats mot tilvirkning, innførsel, utførsel, erverv, oppbevaring, sending eller overdragelse av illegale rusmidler. Innsats på disse områdene er også viktig for å følge opp sentrale føringer om å forebygge og bekjempe alvorlig, organisert kriminalitet og kriminelle nettverk.

2. Overordnede prinsipper

2.1. Overordnede rettslige rammer

Legalitetsprinsippet, som kommer til uttrykk både i Grunnloven og EMK, representerer en absolutt rettslig skranke for hvilke forebyggende tiltak politiet kan iverksette.[6] Dette innebærer at enkeltpersoner har et vern knyttet til bl.a. ytringsfrihet, forsamlings- og foreningsfrihet, privatliv og familieliv. Inngripen fra myndighetene må ha hjemmel i lov –

[2] Riksadvokaten, rundskriv av 22. desember 1999 (RA-1999-3), s. 2.

[3] Riksadvokaten, brev av 9. april 2021. https://www.riksadvokaten.no/document/patalemyndighetens-legalitetskontroll-med-tvangsmiddelbruk/

[4] Brev fra Riksadvokaten av 13. mai 2022. https://www.riksadvokaten.no/document/retningslinjer-etter-hoyesterettsdommer-om-rusavhengige/

[5] Punkt 3.5 i notat som er vedlagt brevet, se forrige fotnote.

[6] Se bl.a. Grunnloven § 113 og EMK art. 8-11.

og være nødvendig og forholdsmessig.

2.2. Grunnprinsippene for myndighetsutøvelse rettet mot enkeltpersoner ("inngripen")

"Politiets alminnelige handlingsfrihet" hjemler kun ikke-inngripende tiltak. Selv der det det er hjemmel i lov, skal det alltid vurderes:

- Er det nødvendig?
- Er det forholdsmessig?

Samtykke er kun tilstrekkelig hvis dette er hjemlet i lov.

3. Informasjonsarbeid

Politiet får gjennom sin tjenesteutøvelse aktuell kunnskap om rusmidler, både legale og illegale. Når det gjelder narkotika gjelder dette bl.a. relevant kunnskap om produksjon, transport og innførsel, innhold og styrkegrad, bruk og bruksmønstre.

Politiet får unik kunnskap gjennom etterretning, straffesaker og beslag. Politiet kan bidra med kunnskap om hvordan ruspåvirkning kan knyttes til andre former for kriminalitet og uønskede hendelser, samt kunnskap om hvordan narkotika særskilt bidrar til andre former for kriminalitet og til opprettholdelse av et illegalt marked.

Det er viktig at politiet deler sin kunnskap med overordnede myndigheter, samarbeidsaktører og innbyggere. Politiet har en informasjonsrolle knyttet til:

- Aktuelle regelverk som regulerer bruk og besittelse av rusmidler (legemiddelloven, straffeloven, straffeprosessloven, vegtrafikkloven).
- Adgang til å hindre at tillatelser gis til personer som ikke fyller vilkårene for å få en tillatelse (f.eks. våpen, førerkort, vaktvirksomhet).
- Beslag og laboratorieundersøkelser.
- Kunnskap om sammenhenger mellom bruk av rusmidler mellom bruk av rusmidler og kriminalitet, ulykker og uønskede hendelser.
- Kunnskap om narkotikamarkedet, tilbud og etterspørsel og den transnasjonale, organiserte kriminaliteten.

Politiet må være varsom med å ta en informasjonsrolle på områder hvor andre aktører har særskilt ansvar og kompetanse. Dette gjelder for eksempel helsemessige konsekvenser ved bruk av rusmidler. Politiet bør der det er aktuelt vise videre til tilgjengelig informasjon fra andre fagetater.

4. Barn og unge

Politiet møter ofte barn i sin daglige oppgaveløsning, for eksempel i forbindelse med politioperative situasjoner, i forebyggende arbeid og under etterforskning av straffesaker. I Grunnloven (§ 104)[7] og FNs barnekonvensjon (Artikkel 3)[8] fremkommer det at hensynet til barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger som berører barn.

Jf. Artikkel 33 i FNs Barnekonvensjon skal barn beskyttes mot ulovlig bruk av narkotiske eller psykotrope stoffer og for å hindre at barn blir brukt i ulovlig produksjon og handel med slike stoffer.[9]

Politiet har handlingsplikt når barn påtreffes i ruset tilstand eller i tilknytning til rusmiljøer. Dette kan innebære varsling, meldeplikt og eventuelt andre polisiære tiltak.

4.1. Nasjonale retningslinjer for politiets møter med barn

Nasjonale retningslinjer for politiets møter med barn[10] er utviklet for å øke bevisstheten rundt viktigheten av at politiet ivaretar barns rettigheter og å styrke politiets handlingskompetanse når det foretas forholdsmessighetsvurderinger i møter med barn.[11]

Det legges til grunn fire barnefaglige prinsipper for å sikre at barnets rettigheter sikres i politiets praktiske tjenesteutøvelse:

- Trygghet: Politiet legger til rette for trygghet i situasjonen ved å opptre rolig og vennlig overfor barnet.
- Forståelse: Politiet skaper forståelse ved å forklare situasjonen og hvorfor det skjer, gjennom å gi tilpasset og tilrettelagt informasjon til foreldre/foresatte og barnet.
- Forutsigbarhet: Politiet legger til rette for forutsigbarhet ved å forklare foreldre/foresatte og barnet hva som skal skje, og hvordan det vil skje.
- Involvering: Politiet involverer barnet og foreldre/foresatte ved å være i direkte dialog slik at de i størst mulig grad kan være med å påvirke sin egen situasjon. Foreldre/foresatte blir da i bedre stand til å trygge og roe sine barn.

[7] Grunnloven § 104. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1814-05-17

[8] FNs konvensjon om barnets rettigheter (Barnekonvensjonen), Art. 3. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/fns-barnekonvensjon/id88078/

[9] FNs konvensjon om barnets rettigheter (Barnekonvensjonen), Art. 33.

[10] Trådte i kraft 1. januar 2023.

[11] Politidirektoratet (2022). Nasjonal retningslinje for politiets møter med barn. https://www.politiet.no/globalassets/dokumenter-strategier-og-horinger/nasjonal-retningslinje-for-politiets-moter-med-barn.pdf

4.2. Handling ved bekymring for barns rusbruk

Vise/bringe hjem og varsling av verge
Politiloven § 13 hjemler ulike forebyggende inngrep overfor barn.[12]

Dette innebærer blant annet å vise eller bringe barn hjem.

Dersom politiet er bekymret for et barns rusbruk skal verge varsles og orienteres om bekymringen, med mindre spesielle forhold rundt barnets beste taler mot at det varsles.

Barnet skal spørres om det er noe politiet bør ta hensyn til for å ivareta barnet i forbindelse med varsling av verge. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn. Barnet skal få tilpasset informasjon og mulighet til å formidle sine behov og synspunkter.

Melding til barneverntjenesten skal alltid vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Meldeplikt etter barnevernloven – "bekymringsmelding"
Politiet har jf. barnevernsloven § 13-2 plikt til å melde fra til barnevernet, uten ugrunnet opphold, blant annet i følgende tilfeller:

- når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet, utsatt for alvorlige mangler ved den daglige omsorgen eller utsatt for annen alvorlig omsorgssvikt.

- når et barn har vist alvorlige atferdsvansker ved å begå alvorlige eller gjentatte lovbrudd, ved problematisk bruk av rusmidler, eller ved å ha vist annen form for utpreget normløs atferd.[13]

Det enkelte politidistrikt har ansvar for å sikre at tjenestepersoner har kunnskap om meldeplikten etter barnevernloven, samt sikre gode rutiner i samarbeidet med lokal barneverntjeneste.

Melding skal sendes til barnevernet i websak.

Bekymringssamtale
Politiloven § 13 hjemler at politiet kan pålegge barn og deres foresatte å møte til en bekymringssamtale hos politiet om barnet har begått en straffbar handling, med sikte på å forebygge videre lovbrudd.[14] Politiet kan invitere barnet og deres foresatte til en samtale ved bekymring om risikoadferd.

Bekymringssamtalen er et forebyggende verktøy, og ikke en del av straffesaksbehandlingen.

[12] Jf. Politiloven § 13, 1. og 2. ledd.
[13] Lov om barnevern (Barnevernsloven), § 13-2. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-18-97?q=barnevern
[14] Jf. Politiloven § 13, 4. og 5. ledd.

Det må foretas en konkret vurdering av hvorvidt det er aktuelt å gjennomføre en bekymringssamtale overfor den enkelte unge. Dette vil være særlig relevant når rus vurderes som en del av et utfordringsbilde som omfatter annen type kriminalitet.

Dersom bekymringen rundt barnet kun vurderes å være knyttet til bruk av rusmidler bør det vurderes nøye hvorvidt bekymringssamtale er riktig virkemiddel. I slike tilfeller vil det være aktuelt for politiet, etter samtykke, å formidle kontakt med eksempelvis kommunale hjelpetiltak for samtale og for å få hjelp.

4.3. Særskilte problemstillinger

Russetiden er en tid hvor det kan være forhøyet risiko for kriminalitet og uønskede hendelser, og hvor bruk av rusmidler kan være en del av utfordringsbildet.

Politiet skal bidra til en trygg og sikker gjennomføring av russefeiringen. Det er derfor viktig med etablert samarbeid med russen, med skolene, kommuner og andre samarbeidsaktører i lokalsamfunnet.

Politiet skal bidra med kunnskap særlig knyttet til rus og trafikksikkerhet, risiko for kriminalitet og uønskede hendelser – herunder vold og overgrep.

Fadderukene knyttet til høyere utdanning er en tilsvarende markering, der det også er viktig at politiet bidrar i et tverretatlig forebyggende samarbeid for å sikre trygg og sikker gjennomføring.

5. Tilstedeværelse og oppsøkende virksomhet

Politiet har en viktig rolle gjennom å være tilstede på en rekke arenaer og bidra til trygghet. Gjennom tilstedeværelse kommer politiet også i posisjon til å identifisere miljøer og personer hvor det er grunn til bekymring for rus eller kriminalitet. Politiet kan gripe inn overfor åpenlys omsetning av illegale rusmidler og annen kriminalitet som skjer i tilknytning til åpne russcener.

Politiet må være særlig bevisst behovet for tilstedeværelse knyttet til åpne russcener. Mange brukere i miljøene er sårbare, og kan bli utnyttet til eller utsatt for kriminalitet eller uønskede hendelser.

Politiets tilstedeværelse og tilgjengelighet må innrettes slik at den bidrar til å skape nærhet, dialog og trygghet hos innbyggerne.[15] Det er viktig å ha høy bevissthet om hvordan politiet opptrer i møte med personer i åpne russcener. Alle innbyggere har rett til et politi som er der for å forebygge kriminalitet og skape trygghet. Brukere av rusmidler skal ha samme rettssikkerhet som alle andre og samme rett til å møte et politi som er rettferdig og respektfullt.

[15] Politidirektoratet (2020). *I forkant av kriminaliteten: Forebygging som politiets hovedstrategi (2021-2025)*. https://www.politiet.no/om-politiet/dokumenter-strategier-og-horinger/strategier-og-planer/

Enkelthendelser eller opplevelser av dårlige møter med politiet kan bidra til svekket tillit til politiet. Politiet skal bygge tillit i møte med alle grupper i samfunnet. Politiet skal vise åpenhet overfor innbyggerne, og så langt det er mulig, forklare egen handlemåte og tiltak som iverksettes.

Det er forventet at medarbeidere i politiet innehar holdninger som fremmer rettssikkerhet og trygghet. Politiet skal møte alle på en likeverdig, rettferdig og respektfull måte.[16]

6. Trafikksikkerhet

Politiet har oppgaver knyttet til trafikksikkerhet på veg, på sjøen og i luftfarten. Politiets trafikksikkerhetsarbeid på veg har som hovedmål å forebygge ulykker med drepte og hardt skadde.[17] Nullvisjonen om ingen drepte eller hardt skadde ligger til grunn for det tverrsektorielle samarbeidet om trafikksikkerhet i Norge.

Gjennom kontroller og håndhevelse bidrar politiet til økt bevissthet om og gode holdninger til trafikksikkerhet og til å forebygge ulykker og lovbrudd i trafikken.

7. Forebygging gjennom forvaltning

Politiet har en rekke forvaltningsoppgaver som understøtter samfunnsoppdraget om å arbeide forebyggende for å fremme og befeste borgernes rettsikkerhet, trygghet og alminnelige velferd for øvrig, jf. politiloven § 1 (2).

Til sammenligning med de reaktive beslutningene i straffesporet, er de administrative forvaltningsvedtakene proaktive. Lovgivningen på forvaltningsområdene avhenger ikke av lovligheten av rusmidlene, men knytter seg til blant annet edruelighetspliktene og skikkethetsvurderinger. Formålet er å hindre fremtidige ulykker og kriminelle handlinger tilknyttet våpen, førerett, vandel, hund, vaktvirksomhet, brukthandel, kjøreseddel osv.

Politiet skal der det vurderes som aktuelt sende en bekymringsmelding i forvaltningssporet, der det er grunnlag for bekymring knyttet til edruelighet eller skikkethet.[18]

[16] Jf. Politiinstruksen § 5-2 Opptreden i tjenesten. Se også; Politidirektoratet (2022). *Mangfold, dialog og tillit: Handlingsplan for politiets arbeid (2022-2025)*. https://www.politiet.no/om-politiet/dokumenter-strategier-og-horinger/strategier-og-planer/

[17] Jf. ambisjoner og etappemål i Nasjonal transportplan (NTP 2021-2031) og forpliktelser i Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2022-2025.

[18] Aktuelle lover omfatter: Lov om våpen, skytevåpen, våpendelar og ammunisjon (våpenlova); Lov om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova); Lov om vegtrafikk (vegtrafikkloven); Lov om vaktvirksomhet (vaktvirksomhetsloven); Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven); Lov om handelsverksemd med brukte og kasserte ting (brukthandellova).

8. Tverretatlig samarbeid

Politiet har plikt til å samarbeide med andre offentlige myndigheter og organisasjoner når deres oppgaver berører politiets virkefelt.[19] Samarbeidsaktørene bør ha kunnskap om hverandres rammebetingelser og forståelse for handlingsrommet innenfor lovverket. Det forutsettes at aktørene er godt kjent med eget mulighetsrom for deling av opplysninger.[20]

8.1. Kommune – politisamarbeid

Samarbeid mellom kommune og politi er sentralt for å lykkes med å forebygge kriminalitet og uønskede hendelser i lokalsamfunnet. For å kunne gjøre gode prioriteringer og iverksette effektive forebyggende tiltak, må aktørene ha god kunnskap om samfunns- og kriminalitetsutviklingen og om årsaker til kriminalitet og uønskede hendelser. Kommune og politi må samarbeide om å kjenne behovene til sine innbyggere, slik at de kan utvikle sine tjenester på en måte som understøtter de faktiske behovene i sitt lokalmiljø.

Politidirektoratet har i samarbeid med Kommunesektorens organisasjon KS utarbeidet en veileder, hvor formålet er å gi råd og anbefalinger om videre utvikling og styrking av samarbeidet mellom politi og kommune.[21] Rus er omtalt i veilederen som et av flere eksempler på felles utfordringer og gjensidige avhengigheter i samarbeidet.

8.2. Politiråd

Politiråd er et formalisert samarbeid mellom kommune og lokalt politi. Politirådet favner samarbeid om kriminalitetsforebygging, redning og beredskap og trygghet i lokalsamfunnet.

Politirådenes formål er å utveksle informasjon, dele kunnskap og etablere felles problemforståelse av betydning for de prioriteringer og beslutninger som aktørene foretar. Politirådene er en viktig arena for konkretisering av strategier, mål, innsatsområder og tiltak. Dette gjelder også samarbeid om rusforebyggende arbeid.

8.3. SLT

SLT (Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak) er en modell for å styrke samarbeidet mellom ulike offentlige etater, profesjoner, frivillige organisasjoner og næringsliv i det forebyggende arbeidet overfor barn og unge. Hovedaktørene i samarbeidet er kommune og politi. Flere steder er ordningen utvidet til å favne en bredere aldersgruppe. Modellen er etablert i om lag halvparten av landets kommuner, og

[19] Jf. politiinstruksen § 15-1 (politiets alminnelige samarbeidsplikt). Plikten til å samarbeide om forebyggende virksomhet er omtalt særskilt i § 10-1.

[20] Justis- og beredskapsdepartementet (2023). *Taushetsplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt i forvaltningen – en veileder*. https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-veileder-om-taushetsplikt-opplysningsrett-og-opplysningsplikt-i-forvaltningen/id2963109/

[21] Politidirektoratet og Kommunesektorens organisasjon KS (2023). *Veileder kommune – politisamarbeid.* *https://www.ks.no/fagomrader/samfunnsutvikling/samfunnplanlegging/veileder-om-kommune-politisamarbeid/*

særlig i store og folkerike kommuner.

8.4. Samarbeid mellom politi, kommune og utelivsbransje

Kommunen, politiet og utelivsbransjen er ansvarlig for å gi innbyggerne gode, trygge møtesteder og redusere rusrelaterte skader og ulykker i lokalmiljøet.

Helsedirektoratet har utviklet konseptet *ansvarlig alkoholhåndtering* som gir en oversikt over lover, retningslinjer og rammer for arbeidet på dette feltet.[22] Dette arbeidet har betydning også for felles innsats mot øvrige rusmidler.

9. Øvrige tema

9.1. Bruk av rusmiddeltesting

Rusmiddeltesting skal være hjemlet i lov. Prosedyrer for rusmiddeltesting er forankret i nasjonale retningslinjer fra Helsedirektoratet.[23]

Det er adgang til å bruke rusmiddeltesting knyttet til kontrollvirksomhet i trafikken – vei, sjø og luft.

Rusmiddeltesting skal ikke gjennomføres av politiet, eller på initiativ av politiet, som et forebyggende virkemiddel.

9.2. Rådgivende enhet for russaker i kommunene

Det er etablert en ordning i kommunene med rådgivende enhet for russaker. Inngangene til rådgivende enhet for russaker er pr. nå vilkår i en straffereaksjon, ilagt av enten domstolen eller påtalemyndigheten.

Kommunen er gitt ansvar for både oppmøte til samtale ved rådgivende enhet for russaker og rustesting ved samme enhet. Ansvaret omfatter å møte personer når oppmøte for enheten er satt som vilkår for påtaleunnlatelse eller betinget dom.[24] Enheten skal også gjennomføre ruskontroll dersom det er satt som eget vilkår.[25]

[22] For nærmere informasjon, se nettsiden til Helsedirektoratet: https://www.helsedirektoratet.no/tema/alkohol/ansvarlig-alkoholhandtering

[23] Helsedirektoratet (2014). *Prosedyrer for rusmiddeltesting*. IS-2231. Se publikasjoner på https://www.helsedirektoratet.no/

[24] Jf. strl. § 37 første ledd, bokstav k.

[25] Jf. strl. § 37 første ledd, bokstav d.

Helsedirektoratet har utarbeidet retningslinjer om vilkår og rutiner for oppmøte, ruskontroll og gjennomføring av samtaler hos rådgivende enhet for russaker.[26]

Ikrafttredelse

14. desember 2023.

10. Dokumentrevisjon

Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeider	Dokumenteier

[26] Helsedirektoratet, Brev av 06.10.2022 (erstatter brev av 17.06.2022).